

**JEDNOTNÝ
KATOLÍCKY SPEVNÍK
A NAJPOTREBNEJŠIE
MODLITBY
KREŠŤANA KATOLÍKA**

79. VYDANIE

**SPOLOK SVÄTÉHO VOJTECHA
TRNAVA 2018**

Nihil obstat:

ThDr. Joannes Šulík, PhD.

Imprimatur:

Mons. Joannes Orosch

Archiepiscopus Tyrnaviensis

Tyrnavie die 24 aprilis 2015

nr. 3084/15

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o.

Trnava 2018

Všetky práva vyhradené

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť použitá, reprodukovaná, uložená do informačných systémov a rozširovaná bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8161-316-6 (fialová)

ISBN 978-80-8161-317-3 (modrá)

NA ÚVOD

Jednotný katolícky spevník (JKS), ktorý vyšiel po prvý raz v roku 1937, patrí medzi kľúčové publikácie duchovného života na Slovensku. Už jeho prvé vydanie sa stretlo so živým záujmom a vyvolalo široký ohlas. Na jeho zostavovaní sa podieľal tím odborníkov z oblasti hudby, liturgie, ale aj jazyka pod taktovkou hudobného skladateľa Mikuláša Schneidera-Trnavského, ktorý doň zaradil duchovné piesne zo všetkých slovenských regiónov, zo zahraničia i svoje vlastné. Význam tohto modlitebníka a spevníka zostáva platný aj po osemdesiatich rokoch, keď vychádza už v 79. vydaní.

Právom možno povedať, že JKS patrí k pokladom Spolku svätého Vojtecha, ktorý sa zaslúžil o jeho vydanie, no je aj klenotom slovenskej knižnej a jazykovej kultúry, veď ako je známe, vo veľkej miere prispel k zjednocovaniu slovenčiny.

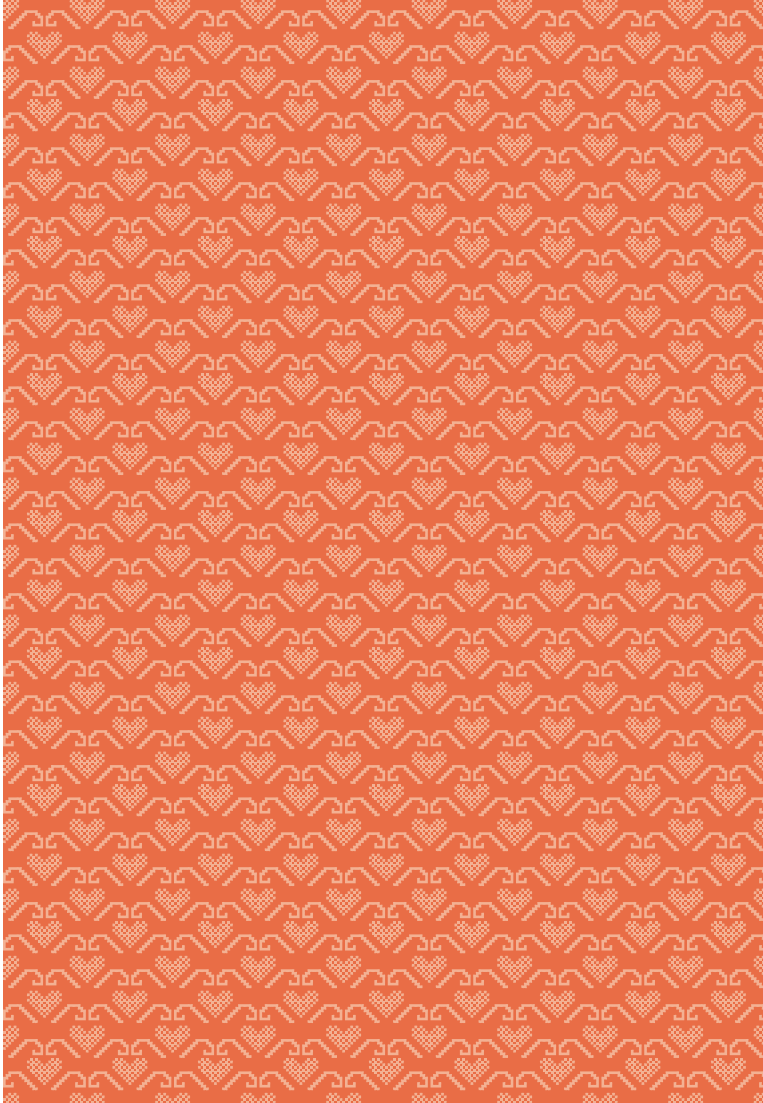
Nová grafická úprava s praktickými farebnými prvkami umožňuje ľahšiu orientáciu v pomerne rozsiahlej publikácii. Na obálke spevníka je kríž zo Zoborskej listiny, ktorá je prvým písomným dokladom z územia Slovenska a pochádza z roku 1111.

Verím, že *Jednotný katolícky spevník* nebude chýbať ani v jednej slovenskej domácnosti a stane sa pre každého veriaceho sprievodcom v duchovnom živote.

V Trnave 16. mája 2018, na spomienku sv. Jána Nepomuckého, kňaza a mučeníka

Ivan Šulík

riaditeľ Spolku svätého Vojtecha

MODLITBY

I. Život z viery.....	11
Šesť hlavných právd	11
Hlavné prikázanie	11
Desatoro Božích prikázaní.....	12
Pätoro cirkevných prikázaní	12
Služba blížnemu	13
Skutky telesného milosrdenstva.....	13
Skutky duchovného milosrdenstva.....	13
Základné pravdy Kristovho posolstva	14
II. Základné spoločné modlitby	14
Katolícky pozdrav.....	14
Znamenie kríža (a prežehnanie sa).....	14
Modlitba Pána	15
Anjelské pozdravenie	15
Chváloslovie	16
Anjel Pána.....	16
Raduj sa, nebies Kráľovná	17
Apoštolské vyznanie viery	17
Vzývanie Ducha Svätého	18
Modlitba pri stolovaní	18

III. Osobná modlitba	20
Ranná modlitba	20
Krátke modlitby cez deň	24
Večerná modlitba	25
Ranná a večerná modlitba pre najmenších....	31

MODLITBY

Keď sa modlíme, rozprávame sa s Pánom Bohom. Modlitba je teda rozhovor Božieho dieťaťa s nebeským Otcom. Modlitbou Boha chválime, prosíme, ďakujeme mu a odprosujeme ho.

Modliť sa máme zbožne, pokorne, s dôverou a s odovzdanosťou do Božej vôle, pravidelne každý deň. Modlitba môže byť ústna alebo rozjímavá, osobná alebo spoločná.

ŽIVOT Z VIERY

I.

ŠEŠť HLAVNÝCH PRÁVD

1. Boh je len jeden.
2. V Bohu sú tri osoby: Otec, Syn a Duch Svätý.
3. Boží Syn sa stal človekom, aby nás vykúpil.
4. Boh je spravodlivý sudca: dobrých odmieňa a zlých tresce.
5. Duša človeka je nesmrteľná.
6. Božia milosť je na spásu potrebná.

HLAVNÉ PRIKÁZANIE

Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, zo všetkých svojich síl a z celej svojej mysle a svojho blízneho ako seba samého! (Lk 10, 27 – 28).

DESATORO BOŽÍCH PRIKÁZANÍ

1. Ja som Pán, tvoj Boh! Nebudeš mať okrem mňa iných bohov, ktorým by si sa klaňal.
2. Nevezmeš Božie meno nadarmo.
3. Pamätaj, že máš sviatíť sviatočné dni.
4. Cti svojho otca a svoju matku.
5. Nezabiješ.
6. Nezosmilníš.
7. Nepokradneš.
8. Nebudeš krivo svedčiť proti svojmu blížnemu.
9. Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke svojho blížneho.
10. Nebudeš túžiť po majetku svojho blížneho.

PÄTORO CIRKEVNÝCH PRIKÁZANÍ

1. V nedeľu a v prikázaný sviatok sa zúčastniť na svätej omši.
2. Zachovávať prikázané dni pokánia.
3. Aspoň raz v roku sa vyspovedať a vo Velkonočnom období prijať Oltárnu sviatosť.
4. Uzatvárať manželstvo pred tvárou Cirkvi.
5. Podporovať cirkevné ustanovizne.

Každý piatok (okrem sviatku) je deň pokánia, lebo v ten deň zomrel za nás náš Spasiteľ. Kajúcnymi skutkami sa pripájame aspoň nepatrne k jeho obete, a tak sa hlásime k jeho krížu. V piatok sme povinní dodržať pôst (odoprieť si mäsitý pokrm,

alkoholický nápoj, fajčenie alebo nejakú zábavu) alebo vykonať skutok zbožnosti (účasť na svätej omši, čítanie zo Svätého písma alebo katechizmu, pobožnosť krížovej cesty, modlitba posvätného ruženca a pod.), alebo skutok lásky k blížnemu (návšteva chorých, ich opatera a pod.).

SLUŽBA BLÍŽNEMU

Vykonávame ju skutkami telesného a duchovného milosrdenstva.

SKUTKY TELESNÉHO MILOSRDENSTVA

1. Dávať jesť hladným.
2. Dávať piť smädným.
3. Prichýliť pocestných.
4. Odievať nahých.
5. Navštevovať chorých.
6. Poskytovať pomoc väzňom.
7. Pochovávať mŕtvych.

SKUTKY DUCHOVNÉHO MILOSRDENSTVA

1. Napomínať hriešnikov.
2. Poučać nevedomých.
3. Dobre radiť pochybujúcim.
4. Tešiť zarmútených.
5. Trpezlivo znášať krivdu.
6. Odpúšťať ubližujúcim.
7. Modliť sa za živých a mŕtvych.

ZÁKLADNÉ PRAVDY KRISTOVHO POSOLSTVA

1. Boh je láska.
2. Boh Otec posíela na svet Krista – Lásku.
3. Kristus posíela svojim verným Ducha Svätého – Ducha lásky.

II. ZÁKLADNÉ SPOLOČNÉ MODLITBY

Keď sa v Skutkoch apoštolov hovorí po prvý raz o spoločenstve veriacich, jasne sa hovorí aj o tom, že „všetci jednomyselne zotrvali na modlitbách“ (1, 14). Spoločnej modlitbe náleží osobitná dôstojnosť, pretože sám Kristus povedal: „Kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi“ (Mt 18, 20).

Úradnou spoločnou modlitbou Cirkvi je liturgia hodín, čiže denná modlitba Cirkvi, ktorou Cirkev posväcuje jednotlivé chvíle dňa a pripravuje sa ňou na slávenie Eucharistie. Veriacim sa odporúča účasť aspoň na večernej časti tejto modlitby – na večerách. Cirkev odporúča, aby sa rodina ako domáca cirkev spoločne modlila, a to aj niektoré vhodné časti dennej modlitby Cirkvi.

KATOLÍCKY POZDRAV

V. Pochválený buď Ježiš Kristus.

R. Naveky. Amen.

ZNAMENIE KRÍŽA (A PREŽEHNANIE SA)

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. – Amen.

MODLITBA PÁNA

Medzi ústnymi modlitbami na prvé miesto patrí modlitba Pána – Otče náš. Nijaká iná modlitba sa jej nevyrovná, lebo sám Spasiteľ nás ju naučil a prikázal modliť sa.

Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno tvoje,
príd' kráľovstvo tvoje,
buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpusť nám naše viny,
ako i my odpúšťame svojim vinníkom,
a neuved' nás do pokušenia,
ale zbav nás Zlého. Amen.

ANJELSKÉ POZDRAVENIE

Prvá časť tejto modlitby odznela z úst anjela Gabriela a svätej Alžbety. Druhá časť je pokorná modlitba Cirkvi.

Zdravas', Mária, milosti plná,
Pán s tebou.
Požehnaná si medzi ženami
a požehnaný je plod života tvojho, Ježiš.
Svätá Mária, Matka Božia,
pros za nás hriešnych teraz
i v hodinu smrti našej. Amen.

CHVÁLOSLOVIE

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému;
ako bolo na počiatku,
tak nech je i teraz, i vždycky, i na veky vekov. Amen.

ANJEL PÁNA

*Touto modlitbou uctieame tajomstvá zvestovania a vtelenia
Božieho Syna. Modlievame sa ju, keď zvoní na Anjel Pána
ráno, na poludnie a večer.*

V. Anjel Pána zvestoval Panne Márii.

R. A ona počala z Ducha Svätého.

Zdravas', Mária...

V. Hľa, služobnica Pána.

R. Nech sa mi stane podľa tvojho slova.

Zdravas', Mária...

V. A Slovo sa telom stalo.

R. A prebývalo medzi nami.

Zdravas', Mária...

V. Oroduj za nás, svätá Božia Rodička.

R. Aby sme sa stali hodní Kristových prisľúbení.

Modlime sa. – Bože, z anjelovho zvestovania vieme, –
že tvoj Syn Ježiš Kristus sa stal človekom; – prosíme
ťa, – vlej nám do duše svoju milosť, – aby nás jeho
umučenie a kríž – priviedli k slávnemu vzkrieseniu.
– Skrze Krista, nášho Pána. – Amen.

Vo Veľkonočnom období sa namiesto Anjel Pána modlíme:

RADUJ SA, NEBIES KRÁLOVNÁ

Raduj sa, nebies Kráľovná, aleluja.
 Lebo koho si nosila, aleluja,
 z mŕtvych vstal, jak predpovedal, aleluja.
 Pros, aby nás k sebe prijal, aleluja.

V. Raduj sa a vesel' sa, Panna Mária, aleluja.

R. Lebo Pán naozaj vstal z mŕtvych, aleluja.

Modlime sa. – Bože, ty si zmŕtvychvstaním svojho Syna, – nášho Pána Ježiša Krista, potešil celý svet; – prosíme ťa, – daj, aby sme na príhovor jeho Rodičky Panny Márie – dosiahli radosti večného života. – Skrze Krista, nášho Pána. – Amen.

APOŠTOLSKÉ VYZNANIE VIERY

má 12 článkov

Verím v Boha, Otca všemohúceho,
 Stvoriteľa neba i zeme,
 i v Ježiša Krista, jeho jediného Syna, nášho Pána,
 ktorý sa počal z Ducha Svätého,
 narodil sa z Márie Panny,
 trpel za vlády Poncia Piláta,
 bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný.
 Zostúpil k zosnulým,

tretieho dňa vstal z mŕtvych,
vystúpil na nebesia,
sedí po pravici Boha Otca všemohúceho.
Odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.
Verím v Ducha Svätého,
v svätú Cirkev katolícku,
v spoločenstvo svätých,
v odpustenie hriechov,
vo vzkriesenie tela
a v život večný. Amen.

VZÝVANIE DUCHA SVÄTÉHO

Ant. Príď, Duchu Svätý, – naplň srdcia svojich veriacich – a zapáľ v nás oheň svojej lásky.

V. Zošli svojho Ducha a všetko bude stvorené.

R. A obnovíš tvárnosť zeme.

Modlime sa. Večný Bože, ty osvecuješ srdcia veriacich svetlom Ducha Svätého; daj, prosíme, aby sme v tomto Duchu poznávali, čo je správne, a vždy sa radovali z jeho útechy a posily. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

MODLITBA PRI STOLOVANÍ

Pred jedlom

Všetci čakajú na teba, že im dáš pokrm v pravý čas.

Ty im ho dávaš a oni ho zbierajú. Otváraš svoju ruku, sýtia sa dobrotami.

V. Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

R. Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky, i na veky vekov. Amen.

V. Požehnaj nás, Pane, i tieto dary, ktoré budeme požívať z tvojej štedrosti. Skrze Krista, nášho Pána.

R. Amen.

Po jedle

Chváľte Pána, všetky národy, – oslavujte ho, všetci ľudia; – lebo je veľké jeho milosrdenstvo voči nám – a pravda Pánova trvá naveky.

V. Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

R. Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky, i na veky vekov. Amen.

V. Ďakujeme ti, všemohúci Bože, za všetky tvoje dobrodenia. Lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov.

R. Amen.

III. OSOBNÁ MODLITBA

„Kresťan je síce povolaný k spoločnej modlitbe, lenže popritom musí vojsť do svojej komôrky, aby sa modlil k Otcovi v skrytosti“ (Sacrosanctum concilium, 12). Osobná modlitba je rozhovor človeka – Božieho dieťaťa – s nebeským Otcom. V súkromnom rozhovore neodriekame myšlienky iných, ale voľne sa rozprávame s tým, koho máme radi (napr. s rodičmi) o tom, čo máme na srdci. Aj osobná modlitba má byť takým rozhovorom s Bohom.

Nasledujúce modlitby sú ukážkami, ako máme hovoriť s Bohom. Môžu byť podnetom pre našu osobnú modlitbu.

RANNÁ MODLITBA

Nový deň je novou príležitosťou, ktorú nám dáva Boh, aby sme mu oddane slúžili vo svojich bratoch a obohacovali svoj duchovný život. Preto ranná modlitba má byť vďakou za nový deň a prosbou o pomoc. K rannej modlitbe patrí vzbudiť si dobrý úmysel. Hneď ako sa prebudím, klaknem si a vzbudím si dobrý úmysel, napr. takto:

Všetko pre teba, Najsvätejšie Srdce Ježišovo.

Potom sa modlím:

1. Klaniam sa ti, môj Bože, a milujem ťa celým srdcom. Ďakujem ti, že si ma stvoril a urobil kresťanom a že si ma túto noc zachoval v zdraví a v milosti. Obetujem

ti všetky svoje myšlienky, slová a skutky v tomto novom dni. Daj, aby boli na tvoju česť a slávu a mne na spásu. Chráň ma od hriechu a od všetkého zla. Tvoja milosť nech je vždy so mnou i s mojimi drahými. Amen.

Otče náš... Zdravas'...

Svätý anjel strážca, stoj pri mne a stráž ma. Amen.

Nebeský Otče, ďakujem ti, že som si odpočinul a opäť 2.
sa prebudil. Je to tvoj dar. To, čo je mojou povinnosťou, chcem dnes od rána do večera plniť tak, ako to robil tvoj jednorodený Syn: všade, kam prišiel, zanechal po sebe len dobro. Každého, s kým sa stretnem, mi posielaš, aby som v ňom poznal svojho brata. Vo všetkom, čo urobím a poviem, nech sa mi zjaví láska, ktorou Kristus všetkých objíma. Nech mám pre každého dobré slovo, prv než sa s ním rozídem. Nech mám cit pre druhých a myslím viac na nich ako na seba. Prosím ťa, daj, aby som sa vždy ovládal; nech nie je zo mňa mrzutec, ale nech som ku každému láskavý a srdečný. Nech vo mne zostane aj iskra humoru, ktorý je taký potrebný. Od Ducha Svätého si vyprosujem tvoju milosť, aby mi k tomuto všetkému pomáhala. A ešte jedno: Dovoľ, aby som prostredníctvom Panny Márie priviedol každého aspoň o krôčik bližšie k tvojmu Synovi. Môj Bože, všetko pre teba, s tebou a v tebe. (Ján XXIII.)

3. Božské Srdce Ježišovo, obetujem ti prostredníctvom Nepoškvrneného Srdca Panny Márie a v spojení s obetou svätej omše všetky svoje modlitby, práce a utrpenia dnešného dňa na odčinenie hriechov, za spásu všetkých ľudí a na oslavu nebeského Otca. Obetujem ti to všetko na úmysly apoštolátu modlitby, požehnané Svätým Otcom na tento mesiac.
4. *Spoločná ranná modlitba*

V. Pane, otvor moje pery.

R. A moje ústa budú ohlasovať tvoju slávu.

Ant. Už od úsvitu sa viniem k tebe, Bože.

Bože, ty si môj Boh,
už od úsvitu sa viniem k tebe.

Za tebou prahne moja duša,
za tebou túži moje telo.

Ako vyschnutá, pustá zem bez vody,
tak ťa túžim uzrieť vo svätyni
a vidieť tvoju moc a slávu.

Ved' tvoja milosť je lepšia než život;
moje pery budú ťa oslavovať.

Ant. Už od úsvitu sa viniem k tebe, Bože.

Celý život ťa chcem velebiť
 a v tvojom mene dvíhať svoje ruky k modlitbe.
 Sťa na bohatej hostine sa nasýti moja duša
 a moje ústa ťa budú chváliť jasavými perami.
 Na svojom lôžku myslím na teba,
 o tebe rozjímam hneď za rána.
 Lebo ty si mi pomáhal
 a pod ochranou tvojich krídel budem plesať.

Moja duša sa vinie k tebe,
 ujímaš sa ma svojou pravickou.

Ant. Už od úsvitu sa viniem k tebe, Bože.

Prosby

Velebme Krista, plného milosti a Ducha Svätého,
 a s dôverou ho vzývajme:

Pane, daj nám svojho Ducha.

Daj nám prežiť tento deň príjemne, pokojne a bez
 hriechu,

- aby sme ťa večer mohli chváliť s radosťou
 a s čistým srdcom.

Nech dnes žiari nad nami tvoj jas

- a riad' dielo našich rúk.

Rozjasni nad nami svoju tvár pre naše dobro a pokoj

- nech nás dnes chráni tvoja mocná ruka.

Dobrotivo zhladni na všetkých, čo sa spoliehajú na naše modlitby

- uštedri im všetky dobrá pre dušu i pre telo.

Otče náš...

Všemohúci Bože, predchádzaj naše konanie svojím vnuknutím a sprevádzaj ho svojou pomocou, aby sme všetky podujatia s tebou začínali a s tvojou pomocou i dokončili. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

KRÁTKÉ MODLITBY CEZ DEŇ

Keď idem okolo kostola

Ježišu v Najsvätejšej sviatosti, zmiluj sa nad nami.

Vzbudenie ľútosti

Bože, buď milostivý mne hriešnemu.

Pane Ježišu, nebuď mi sudcom, ale Spasiteľom.

Bože môj, zmiluj sa nado mnou pre zásluhy umučenia nášho Spasiteľa Ježiša Krista.

Vzbudenie viery, nádeje a lásky

Ó, môj Bože, verím v teba,
lebo si večná Pravda.

Ó, môj Bože, dúfam v teba,
lebo si nekonečné Milosrdenstvo.

Ó, môj Bože, milujem ťa,
lebo si sama Dobrota a Láska.

V pokušení

Zachráň ma, Pane Ježišu.

Ježišu, tichý a pokorný srdcom, urob moje srdce podľa svojho Srdca.

Pri kríži

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojím krížom vykúpil svet.

Keď sa zvoní umieračikom

Odpočinutie večné daj mu (jej), Pane, a svetlo večné nech mu (jej) svieti. Nech odpočíva v pokoji. Amen. Svätý Jozef, patrón umierajúcich, oroduj za nás.

VEČERNÁ MODLITBA

K večernej modlitbe patrí poďakovať sa v rozhovore s Bohom za uplynulý deň. Krátkym spytovaním svedomia zistím, ako som deň prežil. Hriechy úprimne olutujem.

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen.

1.

Pane, som pred tvojou tvárou; ty vidíš do môjho srdca a vieš, čo som dnes vykonal dobré a čo zlé.

Chvíľa na spytovanie svedomia

Pane, ďakujem ti za dobrodenia, ktorými si ma dnes sprevádzal, a úprimne ťa odprosujem za všetko, čo som urobil zle a čo nebolo v súlade s tvojou vôľou.

Celým srdcom ťa milujem, a preto veľmi ľutujem, že som ťa hriechmi urazil. Chcem sa naozaj polepšiť a hriechu sa chrániť. Otče, odpusť mi pre krv Kristovu.

Chystám sa odpočívať, Pane, budem spať; ty sám bdej nado mnou. Až príde posledná moja noc, daj mi prebudiť sa v nebi. (*Ján XXIII.*)

Drahá Matka, Panna Mária, pomôž mi spasíť si dušu. Svätý anjel strážca, ochraňuj ma.

2. Klaniam sa ti, môj Bože, – a milujem ťa celým srdcom. – Ďakujem ti, že si ma stvoril a urobil kresťanom – a že si ma v tento deň zachoval v zdraví a milosti. – Odpusť mi všetko zlé, čo som urobil, a ak som urobil niečo dobré, prijmi to odo mňa. – Chráň ma pri odpočinku od všetkého zla. – Tvoja milosť nech je vždy so mnou i s mojimi drahými. Amen.
Otče náš... Zdravas'...

3. *Spoločná večerná modlitba I*

V. V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

R. Amen.

Počujme Božie slovo:

V sobotu, Dt 6, 4 – 7

Pán, náš Boh, je jediný Pán! Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou! A tieto slová, ktoré ti ja dnes hovorím, budú v tvojom srdci, budeš ich opakovať svojim synom a hovoriť o nich, či budeš sedieť vo svojom dome alebo cestovať, či budeš líhať alebo vstávať.

V nedeľu, Zjv 22, 4 – 5

Budú hľadiť na Pánovu tvár a na čele budú mať jeho meno. Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiariť Pán, Boh, a budú kralovať na veky vekov.

V pondelok, 1 Sol 5, 9 – 10

Boh nás určil na to, aby sme získali spásu skrze nášho Pána Ježiša Krista, ktorý za nás zomrel, aby sme žili s ním, či už bdieme, alebo spíme.

V utorok, 1 Pt 5, 8 – 9

Buďte triezvi a bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu pevní vo viere.

V stredu, Ef 4, 26 – 27

Nehrešte! Slnko nech nezapadá nad vašim hnevom; a nedávajte miesto diablovi!

Vo štvrtok, 1 Sol 5, 23

Sám Boh pokoja nech vás celých posväťí, aby sa zachoval váš duch neporušený a duša i telo bez úhony, keď príde náš Pán Ježiš Kristus.

V piatok, Jer 14, 9

Pane, ty si uprostred nás a tvoje meno sa vzýva nad nami. Neopúšťaj nás, Pane, Bože náš.

Nasleduje chvíľa ticha. Každý si spytuje svedomie, olútuje hriechy a poďakuje sa za Božie dobrodenia.

Vyznávam...

V. Do tvojich rúk, Pane, porúčam svojho ducha.

R. Do tvojich rúk, Pane, porúčam svojho ducha.

V. Ty si nás vykúpil, Pane Bože verný.

R. Porúčam svojho ducha.

V. Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

R. Do tvojich rúk, Pane, porúčam svojho ducha.

Všetci: Chráň nás, Pane, keď bedlíme, – opatruj nás, keď spíme; – daj, aby sme bdeli s Kristom – a odpocívali pokojne.

Otče náš...

Nech nás žehná Pán, nech nás chráni od zlého a nech nás privedie do večného života. Amen.

Na záver: *Zdravas', Mária alebo Pod tvoju ochranu alebo zaspievať mariánsku antifónu.*

Spoločná večerná modlitba II

4.

V. Bože, príd' mi na pomoc.

R. Pane, ponáhľaj sa mi pomáhať.

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky,
i na veky vekov. Amen. (Aleluja.)

Ant. Bože, tvoja tvár nech žiari nad nami a žehnaj nás.

Iba v Bohu spočiň, duša moja,

lebo od neho mi prichádza spása.

Iba on je moje útočisko a moja spása,
moja opora, nezakolíšem sa nikdy viac.

Ant. Bože, tvoja tvár nech žiari nad nami a žehnaj nás.

Iba v Bohu spočiň, duša moja,

lebo len on mi dáva nádej.

Iba on je moje útočisko a moja spása,
moja opora, nezakolíšem sa.

Ant. Bože, tvoja tvár nech žiari nad nami a žehnaj nás.

V Bohu je moja spása i sláva;
Boh je moja sila a v Bohu je moje útočisko.
Dúfajte v neho, ľudia, v každom čase,
pred ním si srdce otvorte;
Boh je naše útočisko.

Ant. Bože, tvoja tvár nech žiari nad nami a žehnaj nás.

Prosby

Plní vďačnosti pozdvihnime svoju myseľ k nášmu
Pánovi a Spasiteľovi, ktorý žehná svoj ľud, a odda-
ne ho prosme:

Pane, požehnaj svoj ľud.

Milosrdný Bože, ochraňuj nášho pápeža... a nášho
biskupa...

– a zachovaj ich svojej Cirkvi v zdraví.

Pane, dobrotivo ochraňuj našu vlasť

– a oslobod' nás od všetkého zla.

Pane Ježišu, prived' všetkých ľudí k spásu

– a k poznaniu pravdy.

Zdokonaľuj vo svojej láske všetkých kňazov

– a svojich veriacich zachovávajú jednotou ducha
vo zväzku pokoja.

Pane, odmeň všetkých, čo nám dobre robia

– a daruj im večný život.

Nášich zosnulých príbuzných a dobrodincov pridruží
k svojim svätým

– a aj nás prijmi medzi blažených.

Otče náš...

Bože, ty osvetľuješ noc a po nej dávaš žiariť svojmu
svetlu; daj, aby sme túto noc prežili bez satanových
nástrah a ráno ti mohli vzdávať vďaky pred tvojou
tvárou. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

*Na záver: Zdravas', Mária alebo mariánska antifóna alebo
chválospev Velebí moja duša Pána.*

*Napokon si spytujeme svedomie, olutujeme hriechy a poďaku-
jeme sa za Božie dobrodenia.*

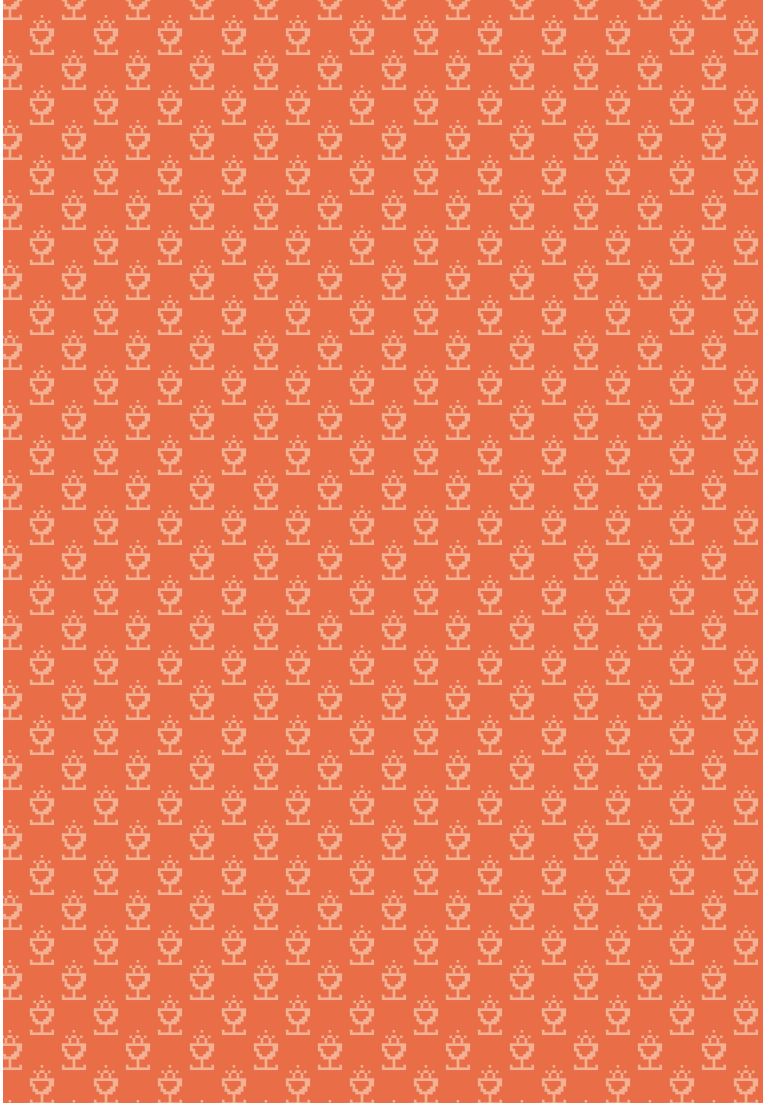
RANNÁ A VEČERNÁ MODLITBA PRE NAJMENŠÍCH

Srdce svoje k tebe dvíham – hneď za rána, Bože môj; 1.
– ako si ma chránil v noci, – tak i cez deň pri mne
stoj. – Daj mi, Bože, cez celý deň hojne svojej milos-
ti, – aby som sa hriechu chránil – a žil vždy v nevin-
nosti. Amen.

Otče náš... Zdravas'...

Ku koncu sa deň zas chýli, – k odpočinku zve ma 2.
noc; – Bože, ty beh času riadiš, – nesmierna je tvoja
moc. – Svoje hriechy ľutujem, – polepšiť sa sľubujem
– a za tvoje dobrodenia – zo srdca ti ďakujem. Amen.
Otče náš... Zdravas'...

Anjel Boží, strážca môj, – prosím ťa, vždy pri mne stoj.
– Pomocnú mi ruku daj, – vo všetkom mi pomáhaj,
– aby som vždy, v každej chvíli, – viedol (viedla) život
Bohu milý. – A tak tebou chránený (chránená) – bol
(bola) raz v nebi spasený (spasená). Amen.

SLÁVENIE SVÄTEJ OMŠE

Príprava na svätú omšu.....	39
Modlitba sv. Tomáša Akvinského.....	39

I. Úvodné obrady.....	40
1. Úvodný spev.....	40
2. Uctenie oltára a pozdrav	41
3. Úkon kajúcnosti	42
4. Vzývanie Pána – Kýrie	44
5. Oslavná pieseň – Glória	44
6. Modlitba dňa – kolekta.....	45

II. Liturgia slova	46
1. Prvé čítanie	46
2. Medzispiev – responzóriový žalm	46
3. Druhé čítanie	46
4. Spev pred evanjeliom	47
5. Tretie čítanie – evanjelium	47
6. Homília	48
7. Vyznanie viery – Krédo	48
8. Modlitba veriacich.....	51

III. Liturgia Eucharistie	52
1. Príprava obetných darov	52
Modlitba nad obetnými darmi	54
2. Eucharistická modlitba	54
Pieseň vďaky – prefácia.....	55
Druhá eucharistická modlitba	56
3. Obrad prijímania.....	60
Modlitba Pána	60
Obrad pokoja.....	61
Lámanie chleba	63
Modlitba pred prijímaním	64
Prijímanie	64
Modlitba pred svätým prijímaním	68
Modlitba po svätom prijímaní.....	68
 IV. Záverečné obrady	69
1. Oznamy	69
2. Požehnanie	69
3. Rozpustenie zhromaždenia	70
 Modlitby po svätej omši	71
Modlitba k Ukrižovanému	71
Modlitba sv. Tomáša Akvinského	71
 Responzóriové verše na nedele a sviatky	73

SLÁVENIE SVÄTEJ OMŠE

Konštitúcia Sacrosanctum concilium (47) hovorí: „Náš Spasiteľ pri Poslednej večeri v tú noc, keď bol zradený, ustanovil eucharistickú obeť svojho tela a svojej krvi, aby ňou v priebehu vekov trvale zachoval obeť kríža, kým nepríde, a aby tak zveril Cirkvi, milovanej neveste, pamiatku svojej smrti a svojho zmŕtvychvstania: sviatosť milosrdenstva, znak jednoty, puto lásky, veľkonočnú hostinu, pri ktorej prijímame Krista, duša sa naplňuje milosťou a dostávame závdavok budúcej slávy.“

Svätá omša je vrcholom, centrom kresťanského života. V nej Boh Otec v Kristovi posväcuje svet a Boží ľud skrze Krista vzdáva najväčšiu úctu Bohu. Okrem toho prostredníctvom svätej omše si prisvojujeme ovocie Kristovej obety, čiže ňou sa v nás uskutočňuje dielo spásy.

Preto sa Cirkev veľmi usiluje, aby veriaci na tomto tajomstve neboli prítomní ako cudzí a nemí pozorovatelia, ale aby sa na posvätnom úkone zúčastňovali vedome, nábožne a činne (48).

Keďže pokrstení dostávajú v krste účasť na Kristovom kňazstve, pri omši vykonávajú svoje všeobecné kňazstvo podľa predpisov omšového poriadku. Veriaci je teda povinný zúčastniť sa na svätej omši činne, aby v nej vykonával svoje všeobecné kňazstvo. A tak omša v širšom zmysle je spoločná obeť kňaza a Božieho ľudu (Modlite sa, bratia, aby sa moja i vaša obeť...).

Pri liturgických sláveniach nech každý, či vysvätený služobník, alebo veriaci, koná pri plnení svojej funkcie len to a všetko to, čo mu podľa povahy veci a liturgických predpisov patrí (28).

Z toho vyplýva, že vlastnými časťami veriacich sú spevy na vstup, obetovanie a prijímanie. Aj odpovede kňazovi, prvé a druhé čítanie a medzispevy, zvolania pri príslušných úkonoch, prinášanie obetných darov, modlitby veriacich, úkon kajúcnosti, modlitba Pána sú úkony veriacich, ktoré uvádza a zakončuje kňaz. Vrcholom účasti je sväté prijímanie, na ktoré nás Cirkev volá ako na Baránkovu hostinu.

Vlastnými časťami kňaza celebranta sú orácie, obrad prípravy obetných darov a najmä eucharistická modlitba, ktorú majú všetci nábožne počúvať, obrady prijímania, požehnanie a prepustenie veriacich.

V prvých časoch kresťanstva bolo veľkým trestom dočasné vylúčenie z účasti na svätej omši pre niektoré väčšie hriechy.

Dnes Cirkev zdôrazňuje veriacim, aby sa aspoň v nedele a prikázané sviatky povinne zúčastňovali na svätej omši. V nedeľu, ktorá je dňom Pána, veriaci sú povinní zísť sa vedno, aby počúvali Božie slovo a mali účasť na Eucharistii a tak si pripomínali umučenie, zmŕtvychvstanie a oslávenie Pána Ježiša a vzdávali vďaky Bohu (106).

Prikázané sviatky podľa Kódexu kánonického práva (kánon 1246) sú: Narodenie Pána (25. XII.), Zjavenie Pána (6. I.), Nanebovstúpenie Pána (40. deň po Veľkej noci), Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi (štvrtok po nedeli Najsvätejšej Trojice), Slávnosť Panny Márie Bohorodičky (1. I.), Nepoškvrnené

počatie Panny Márie (8. XII.), Nanebovzatie Panny Márie (15. VIII.), svätého Jozefa, ženícha Panny Márie (19. III.; u nás nie je prikázaným sviatkom), sv. Petra a Pavla, apoštolov (29. VI.), Všetkých svätých (1. XI.).

Okrem týchto povinných sviatkov Cirkev osobitne slávi tieto sviatky: Obetovanie Pána (Hromnice 2. II.), Zvestovanie Pána (25. III.), Velkonočný pondelok, Turíchny pondelok (u nás), Narodenie Panny Márie (8. IX.), Spomienku na všetkých verných zosnulých (2. XI.), svätého Štefana, prvého mučeníka (26. XII.). Na Slovensku osobitne slávime sviatok Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska (15. IX.), a svätých Cyrila a Metoda, slovanských vierozvestov (5. VII.).

PRÍPRAVA NA SVÄTÚ OMŠU

MODLITBA SV. TOMÁŠA AKVINSKÉHO

Všemohúci a večný Bože, pristupujem k sviatosti tvojho jednorodeného Syna a nášho Pána Ježiša Krista ako nečistý k prameňu milosrdenstva, nevidomý k svetlu večnej jasnosti, chudobný a biedny k Pánovi neba i zeme. Preto prosím tvoju bohatú a nesmiernu štedrosť, láskavo vylieč moje neduhy, obmy moju nečistotu, osvieť moju nevidomosť, obohať moju chudobu, zaodej moju nahotu, aby som mohol prijať anjelský chlieb, Kráľa kráľov, Pána nad vládcami, s takou úctivosťou

a pokorou, s takou skríšenosťou a nábožnosťou, s takou čistotou a vierou a s takým predsavzatím a úmyslom, aby to bolo na spásu mojej duše. Pomôž mi, prosím, prijať nielen sviatosť Pánovho tela a krvi, ale aj jej milosť a silu. Láskový Bože, daj, aby som tak požíval telo tvojho jednorodeného Syna, nášho Pána Ježiša Krista, ktoré prijal z Márie Panny, aby som si zaslúžil začleniť sa do jeho tajomného tela a patriť k jeho údom. Najlákavejší Otče, daj, aby som tvojho milovaného Syna, ktorého chcem prijať teraz na svojej životnej púti v zahalenej podobe, mohol raz vidieť z tváre do tváre, lebo on s tebou žije a kraluje na veky vekov. Amen.

I. ÚVODNÉ OBRADY

Ich úlohou je zo zhromaždených utvoriť spoločenstvo veriacich a správne ich pripraviť na počúvanie Božieho slova a na dôstojné slávenie Eucharistie (VS, 24).

1. ÚVODNÝ SPEV

Úvodný spev otvára slávenie bohoslužby, utužuje jednotu zhromaždených, ich myseľ uvádza do tajomstva liturgického obdobia alebo slávnosti a sprevádza prichádzajúceho kňaza a jeho asistenciu (VS, 25). Spieva sa primeraná pieseň vybraná z JKS alebo antifonálny spev. Všetci stoja.

UCTENIE OLTÁRA A POZDRAV

2.

Pred oltárom kňaz urobí patričnú poklonu, pobožká oltár a prípadne ho aj incenzuje. Potom ide s prisluhujúcimi k sedadlu.

Po skončení úvodného spevu kňaz a veriaci sa prežehnajú; pritom stoja. Kňaz obrátený k ľudu povie:

V mene Otca i Syna ✦ i Ducha Svätého.

Ľud odpovie:

Amen.

Potom kňaz rozopne ruky a pozdraví ľud slovami:

Milosť nášho Pána Ježiša Krista a láska Boha Otca i spoločenstvo Ducha Svätého nech je s vami všetkými.

Ľud odpovie:

I s duchom tvojím.

Druhá formula pozdravu:

K. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca,
i od Pána Ježiša Krista.

L. Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána
Ježiša Krista.

Alebo: I s duchom tvojím.

Tretia formula pozdravu:

K. Pán s vami. (Biskup: Pokoj vám.)

L. I s duchom tvojím.

Kňaz, prípadne iný schopný prisluhujúci, môže niekoľkými slovami uviesť ľud do omšovej liturgie dňa.

3. ÚKON KAJÚCNOSTI

Nasleduje úkon kajúcnosti. Kňaz vyzve veriacich takto alebo podobne:

Bratia a sestry, uznajme svoje hriechy, aby sme mohli s čistým srdcom sláviť sväté tajomstvá.

Zachová sa chvíľa ticha. Potom všetci spoločne vyznávajú svoje viny:

Vyznávam všemohúcemu Bohu i vám, bratia a sestry, že som veľa zhrešil myšlienkami, slovami, skutkami a zanedbávaním dobrého.

Pri nasledujúcich slovách sa bijú v prsia.

Moja vina, moja vina, moja prevelká vina.

Pokračujú:

Preto prosím blahoslavenú Máriu, vždy Pannu, – všetkých anjelov a svätých – i vás, bratia a sestry, – modlite sa za mňa k Pánu, Bohu nášmu.

Potom kňaz prosí Pána Boha o odpustenie:

Nech sa zmiluje nad nami všemohúci Boh, nech nám hriechy odpustí a privedie nás do života večného.

Ľud odpovie:

Amen.

Druhá formula:

K. Bratia a sestry, uznajme svoje hriechy, aby sme mohli s čistým srdcom sláviť sväté tajomstvá.

Chvil'a ticha

K. Zmiluj sa nad nami, Pane.

L. Lebo sme sa prehrešili proti tebe.

K. Ukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo.

L. A daj nám svoju spásu.

K. Nech sa zmiluje nad nami všemohúci Boh, nech nám hriechy odpustí a privedie nás do života večného.

L. Amen.

Tretia formula:

K. Bratia a sestry, uznajme svoje hriechy, aby sme mohli s čistým srdcom sláviť sväté tajomstvá.

Chvil'a ticha

K. Pane Ježišu, ty si bol poslaný uzdraviť skrušených srdcom: Pane, zmiluj sa.

L. Pane, zmiluj sa.

K. Ty si prišiel volať hriešnikov: Kriste, zmiluj sa.

L. Kriste, zmiluj sa.

K. Ty sedíš po pravici Otca, aby si nás zastával: Pane, zmiluj sa.

L. Pane, zmiluj sa.

K. Nech sa zmiluje nad nami všemohúci Boh,
nech nám hriechy odpustí a privedie nás do
života večného.

L. Amen.

*Pri tejto tretej formule úkonu kajúcnosti možno použiť aj iné
vzývania primerané liturgickému obdobiu.*

*Tretia formula úkonu kajúcnosti nahrádza Vzývanie Pána
– Kýrie.*

4. VZÝVANIE PÁNA – KÝRIE

*Nasleduje vzývanie Pána: Pane, zmiluj sa (Kýrie, eléison), ak
ešte nebolo vo formule úkonu kajúcnosti.*

K. Pane, zmiluj sa. **L.** Pane, zmiluj sa.

K. Kriste, zmiluj sa. **L.** Kriste, zmiluj sa.

K. Pane, zmiluj sa. **L.** Pane, zmiluj sa.

Alebo:

K. Kýrie, eléison. **L.** Kýrie, eléison.

K. Christe, eléison. **L.** Christe, eléison.

K. Kýrie, eléison. **L.** Kýrie, eléison.

5. OSLAVNÁ PIESEŇ – GLÓRIA

*Glória je prastarý a ctihodný hymnus. Ňou Cirkev, zhromažde-
ná v Duchu Svätom, oslavuje Boha Otca a Baránka a vzýva ho.
Spieva sa alebo sa recituje v nedele (okrem pôstnych a advent-
ných), na slávnosti a sviatky.*

Sláva Bohu na výsostiach
 a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.
 Chválim ťa, velebíme ťa,
 klaniame sa ti, oslavujeme ťa,
 vzdávame ti vďaky,
 lebo veľká je sláva tvoja,
 Pane Bože, Kráľ nebeský,
 Boh Otec všemohúci.
 Pane, Ježišu Kriste, ty jednorodený Syn,
 Pán a Boh, Baránok Boží, Syn Otca:
 Ty snímaš hriechy sveta,
 zmiluj sa nad nami.
 Ty snímaš hriechy sveta,
 prijmi našu úpenlivú prosbu.
 Ty sedíš po pravici Otca,
 zmiluj sa nad nami.
 Veď len ty si Svätý,
 len ty si Pán,
 len ty si Najvyšší, Ježišu Kriste,
 s Duchom Svätým v sláve Boha Otca.
 Amen.

MODLITBA DŇA – KOLEKTA

6.

Po hymnuse (alebo ak nie je, hneď po vyzývaní Pána) kňaz so
 zloženými rukami povie:
 Modlime sa.

Všetci spolu s kňazom zotrávajú chvíľu v tichej modlitbe. Potom kňaz s rozopätými rukami prednesie modlitbu dňa. Na konci modlitby ľud zvolá:

Amen.

II. LITURGIA SLOVA

V čítaniach Boh hovorí k svojmu ľudu, zjavuje tajomstvo vykúpenia a spásy a poskytuje duchovný pokrm. Ba vo svojom slove je sám Kristus prítomný uprostred veriacich (VS, 33).

1. PRVÉ ČÍTANIE

Lektor ide k ambóne a číta prvé čítanie. Všetci sediačky počúvajú. Lektor dá znak, že skončil, slovami:

Počuli sme Božie slovo.

Všetci zvolajú:

Bohu vďaka.

2. MEDZISPEV – RESPONZÓRIOVÝ ŽALM

Žalmista alebo spevák prednesie žalm a ľud odpovedá responzóriovým veršom – refrénom (na nedele a slávnosti, pozri na s. 73 – 90).

3. DRUHÉ ČÍTANIE

V nedele, na slávnosti a pri osobitných príležitostiach bývajú pred evanjeliom dve čítania. Druhé čítanie číta lektor – tak ako prvé – pri ambóne.

Dá znak, že čítanie skončil, slovami:
Počuli sme Božie slovo.

Všetci zvolajú:
Bohu vďaka.

SPEV PRED EVANJELIOM

4.

Na evanjelium sa pripravujeme spevom – alelujovým veršom alebo inou vhodnou piesňou; spievame postojačky.

Ak sa používa kadidlo, kňaz doň vloží tymian. Potom určený služobník (diakon), ktorý má predniesť evanjelium, skloní sa pred kňazom a potichu prosí o požehnanie.

Požehnaj ma, otče.

Kňaz potichu povie:

Pán nech je v tvojom srdci i na твоjich perách, aby si dôstojne hlásal jeho evanjelium. V mene Otca i Syna ✚ i Ducha Svätého.

Diakon odpovie: Amen.

Ak kňaz sám číta evanjelium, sklonený pred oltárom sa ticho modlí:

Všemohúci Bože, očisť mi srdce i pery, aby som dôstojne hlásal tvoje sväté evanjelium.

TRETIE ČÍTANIE – EVANJELIUM

5.

Potom diakon (kňaz) ide k ambóne. Môžu ho sprevádzať prisluhujúci s kadidlom a sviecami. Tam povie:

Pán s vami.

I: I s duchom твоjim.

K (diakon): Čítanie zo svätého evanjelia podľa M.

Medzitým poznačí znakom kríža najprv knihu, potom seba na čele, na perách a na hrudi. Na čele, na perách a na hrudi sa poznačia znakom kríža aj veriaci. Ľud zvolá:

Sláva tebe, Pane.

Potom diakon alebo kňaz incenzuje knihu (ak sa používa kadidlo) a prednesie evanjelium. Po prečítaní evanjelia diakon (kňaz) povie:
Počuli sme slovo Pánovo.

Všetci zvolajú:

Chvála tebe, Kriste.

Potom diakon (kňaz) pobožká knihu a potichu povie:
Slová svätého evanjelia nech zmyjú naše previnenia.

6. HOMÍLIA

Je povinná v nedeľu a v prikázané sviatky. Odporúča sa aj v iné dni. Cez homíliu sedíme.

Po homílii môže kňaz ponechať chvíľu ticha, aby sme rozjímali o počutí Božom slove.

7. VYZNANIE VIERY – KRÉDO

Po homílii, ak je predpísané, nasleduje vyznanie viery. Vyjadrujeme ním súhlas s počutým Božím slovom a pripomíname si

základné články viery, prv než začneme sláviť Eucharistiu. Vyznanie viery hovorí kňaz spolu s ľudom v nedele a na slávnosti. Keď sa spieva, spievajú ho všetci spolu alebo striedavo.

NICEJSKO-CARIHRADSKÉ VYZNANIE VIERY

Verím v jedného Boha,
 Otca všemohúceho,
 Stvoriteľa neba i zeme,
 sveta viditeľného i neviditeľného.
 Verím v jedného Pána Ježiša Krista,
 jednorodného Syna Božieho,
 zrodeného z Otca pred všetkými vekmi;
 Boha z Boha, Svetlo zo Svetla,
 pravého Boha z Boha pravého,
 splodeného, nie stvoreného,
 jednej podstaty s Otcom:
 Skrze neho bolo všetko stvorené.
 On pre nás ľudí a pre našu spásu zostúpil z nebies.

Pri slovách: A mocou Ducha Svätého... a stal sa človekom
 – sa všetci uklonia.

A mocou Ducha Svätého
 vzal si telo z Márie Panny
 a stal sa človekom.

Za nás bol aj ukrižovaný za vlády Poncia Piláta,
 bol umučený a pochovaný,
 ale tretieho dňa vstal z mŕtvych podľa Svätého písma.

A vystúpil do neba,
sedí po pravici Otca. A znova príde v sláve súdiť
živých i mŕtvych
a jeho kráľovstvu nebude konca.
Verím v Ducha Svätého, Pána a Oživovateľa,
ktorý vychádza z Otca i Syna.
Jemu sa zároveň s Otcom a Synom vzdáva poklona
a sláva.

On hovoril ústami prorokov.
Verím v jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Cirkev.
Vyznávam jeden krst na odpustenie hriechov.
A očakávam vzkriesenie mŕtvych
a život budúceho veku.
Amen.

*Namiesto tohto vyznania viery možno sa modliť Apoštolské
vyznanie viery.*

Verím v Boha,
Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme,
i v Ježiša Krista,
jeho jediného Syna, nášho Pána,

*Pri slovách: ktorý sa počal... narodil sa z Márie Panny – sa
všetci uklonia.*

ktorý sa počal z Ducha Svätého,
narodil sa z Márie Panny,
trpel za vlády Poncia Piláta,

bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný;
 zostúpil k zosnulým,
 tretieho dňa vstal z mŕtvych,
 vystúpil na nebesia,
 sedí po pravici Boha Otca všemohúceho.
 Odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.
 Verím v Ducha Svätého,
 v svätú Cirkev katolícku,
 v spoločenstvo svätých,
 v odpustenie hriechov,
 vo vzkriesenie tela
 a v život večný.
 Amen.

MODLITBA VERIACICH

8.

Ňou veriaci vykonávajú úlohu svojho všeobecného kňazstva. Kňaz hovorí výzvu a záverečnú modlitbu. Kantor alebo niekto z veriacich prednáša jednotlivé prosby z ambóny. Ľud odpovedá spoločným zvolaním alebo tichou modlitbou. Po záverečnej modlitbe kňaza ľud povie: Amen.

III. LITURGIA EUCHARISTIE

V eucharistickej bohoslužbe sú tri veľké úkony:

- 1.** *Príprava obetných darov – prinášame na oltár to, čo Kristus vzal do rúk: chlieb a víno.*
- 2.** *Eucharistická modlitba – vzdávame Bohu vďaky za celé dielo spásy a obetované dary kňaz premieňa na telo a krv Krista Pána.*
- 3.** *Obrad prijímania – v lámaní chleba sa prejavuje jednota veriacich a v obetnej veľkonočnej hostine veriaci prijímajú telo a krv Krista Pána takisto, ako ich prijímali apoštoli z rúk samého Krista.*

1. PRÍPRAVA OBETNÝCH DAROV

Po skončení liturgie slova prisluhujúci pripravia na oltár korporál, purifikatórium, kalich a misál. Medzitým sa spieva vhodná pieseň.

Odporúča sa, aby veriaci vyjadrili svoju účasť nejakým darom. Môžu priniesť chlieb a víno na slávenie Eucharistie alebo iné dary, určené na potreby Cirkvi a chudobným.

Kňaz vezme paténu s chlebom (nádobu s hostiami), drží ju trocha pozdvihnutú nad oltárom a potichu hovorí:

Dobrorečíme ti, Bože, Pane svetov, že sme z tvojej štedrosti prijali tento chlieb. Obetujeme ho tebe ako plod zeme a práce ľudských rúk, aby sa nám stal chlebom života.

Potom položí paténu s chlebom na oltár. Ak sa nespieva, kňaz môže tieto slová predniesť nahlas.

Ľud môže zvolať:

Zvelebený Boh naveky!

Kňaz naleje do kalicha víno a trochu vody. Pritom potichu hovorí:
Tajomstvo tejto vody a vína nech nás spojí s božstvom Ježiša Krista, ktorý láskavo prijal našu ľudskú prirodzenosť.

Potom kňaz vezme kalich, drží ho trocha pozdvihnutý nad oltárom a potichu hovorí:

Dobrorečíme ti, Bože, Pane svetov, že sme z tvojej štedrosti prijali toto víno. Obetujeme ho tebe ako plod viniča a práce ľudských rúk, aby sa nám stalo duchovným nápojom.

Potom položí kalich na korporál. Ak sa nespieva, kňaz môže tieto slová predniesť nahlas.

Ľud môže zvolať:

Zvelebený Boh naveky!

Potom sa kňaz skloní a potichu hovorí:

Prijmi nás, Bože, v duchu pokorných a v srdci skrúšených, a naša dnešná obeta nech nájde zalúbenie v твоjich očiach.

Ak sa používa kadidlo, kňaz môže incenzovať obetné dary a oltár. Potom prisluhujúci incenzuje kňaza a ľud. Kňaz si po strane oltára umyje ruky, pričom potichu hovorí:

Pane, zmy zo mňa moju vinu a očisť ma od hriechu.

Kňaz, stojac uprostred oltára obrátený k ľudu, rozopne a znova zloží ruky, pričom hovorí:

Modlite sa, bratia a sestry, aby sa moja i vaša obeta zaľúbila Bohu Otcu všemohúcemu.

Ľud odpovie:

Nech Pán prijme obeť z tvojich rúk – na chválu a slávu svojho mena, – na úžitok nám i celej svätej Cirkvi.

MODLITBA NAD OBETNÝMI DARMÍ

Potom kňaz s rozopätými rukami prednesie modlitbu nad obetnými darmi. Ľud ju uzavrie zvolaním:

Amen.

2. EUCHARISTICKÁ MODLITBA

Eucharistická modlitba si vyžaduje, aby ju všetci úctivo a v tihosti počúvali a zúčastnili sa na nej zvolaniami.

V misáli sú štyri eucharistické modlitby. Úvod k eucharistickej modlitbe tvorí prefácia. Tých je viac a menia sa podľa obdobia a sviatku.

PIESEŇ VĎAKY – PREFÁCIA

K: Pán s vami.

L: I s duchom tvojím.

K: Hore srdcia.

L: Máme ich u Pána.

K: Vzdávajme vďaky Pánovi, Bohu nášmu.

L: Je to dôstojné a správne.

Kňaz spieva alebo recituje s rozopätými rukami prefáciu:

Je naozaj dôstojné a správne,
dobré a spásonosné
vzdávať vďaky vždy a všade
tebe, svätý Otče,
skrze tvojho milovaného Syna Ježiša Krista.
On je tvoje Slovo,
skrze ktoré si všetko stvoril,
jeho si nám poslal
za Spasiteľa a Vykupiteľa.
Mocou Ducha Svätého stal sa človekom
a narodil sa z Márie Panny.
Aby splnil tvoju vôľu
a získal ti ľud svätý,
rozpäl ruky na kríži, zomrel za nás,
a tak zlomil moc smrti a zjavil vzkriesenie.
Preto s anjelmi a so všetkými svätými
hlásame tvoju slávu
a jedným hlasom voláme:

Na konci prefácie si kňaz zloží ruky a zakončí ju spolu s veriacimi modlitbou:

Svätý, svätý, svätý, Pán Boh všetkých svetov. – Plné sú nebesia i zem tvojej slávy. – Hosanna na výsostiach! – Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom. – Hosanna na výsostiach!

Medzi časťami liturgie určenými kňazovi prvé miesto patrí eucharistickej modlitbe, ktorá je vrcholom celej bohoslužby. Kňaz prednáša túto modlitbu jasne a nahlas, všetci ho majú pozorne počúvať. Preto sa veriaci nemajú cez eucharistickú modlitbu venovať svojim súkromným modlitbám.

Keď sa blíži premenenie, veriaci si klaknú. Cez pozdvihovanie sa úctivo pozerú na Kristovo telo a krv.

DRUHÁ EUCHARISTICKÁ MODLITBA

Kňaz rozopne ruky a hovorí:

Naozaj si svätý, Otče, ty prameň všetkej svätosti.

Zopne ruky, vystrie ich nad obetné dary a hovorí (i všetci koncelebranti s ním):

Preto ťa prosíme, posväť tieto dary rosou svojho Ducha,

Zopne ruky, urobí znak kríža nad chlebom a kalichom a hovorí: aby sa nám stali telom ✚ a krvou nášho Pána Ježiša Krista.

Zopne ruky. V nasledujúcich formulách treba predniesť Pá-nove slová jasne a zrozumiteľne, ako to ich povaha vyžaduje.
On, prv než sa dobrovoľne vydal na smrť,

Vezme chlieb, drží ho trocha pozdvihnutý nad oltárom a pokračuje:

vzal chlieb a vzdával vďaky, lámal ho a dával svojim učeníkom, hovoriac:

Trocha sa skloní:

Vezmite a jedzte z neho všetci: toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás.

Ukáže konsekrovanú hostiu ľudu, znova ju položí na paténu a pokľaknutím adoruje. Potom pokračuje:

Podobne po večeri

Vezme kalich, drží ho trocha pozdvihnutý nad oltárom a pokračuje:

vzal kalich, znova vzdával vďaky a dal ho svojim učeníkom, hovoriac:

Trocha sa skloní:

Vezmite a pite z neho všetci: toto je kalich mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás i za všetkých na odpustenie hriechov. Je to krv novej a večnej zmluvy. Toto robte na moju pamiatku.

Ukáže kalich ľudu, znova ho položí na korporál a pokľaknutím adoruje. Potom povie:

Hľa, tajomstvo viery.

Ľud odpovie zvolaním:

**Smrť tvoju, Pane, zvestujeme
a tvoje zmŕtvychvstanie vyznávame,
kým neprídeš v sláve.**

Druhá formula:

K. Vyznajme tajomstvo viery.

L. Pane, keď jeme tento chlieb – a pijeme z tohto kalicha, – zvestujeme tvoju smrť, – kým neprídeš v sláve.

Tretia formula:

K. Veľké je tajomstvo viery.

L. Spasiteľ sveta, zachráň nás, – veď ty si nás vykúpil – svojím krížom a zmŕtvychvstaním.

Potom kňaz s rozopätými rukami hovorí:

Keď teda slávime pamiatku smrti a zmŕtvychvstania tvojho Syna, obetujeme ti, Otče, chlieb života a kalich spásy. Ďakujeme ti, že si nás uznal za hodných stáť pred tvojou tvárou a tebe slúžiť.

Pokorne ťa prosíme, nech nás všetkých, ktorí máme účasť na Kristovom tele a krvi, združí v jedno Duch Svätý.

Pamätaj, Otče, na svoju Cirkev, rozšírenú po celom svete, a veď ju k dokonalej láske v jednote s naším pápežom M. a s naším biskupom M. i so všetkými kňazmi a diakonmi.

Tu možno spomenúť aj meno pomocného biskupa podľa Všeobecných smerníc Rímskeho misála, č. 109.

V omšiach za zosnulých možno pridať:

Pamätaj na svojho služobníka (svoju služobnicu) M., ktorého (ktorú) si z tohto sveta (dnes) povolal k sebe. Keďže krstom sa stal (stala) podobným (podobnou) tvojmu Synovi v smrti, daj mu (jej) účasť aj na jeho zmŕtvychvstaní.

Pamätaj i na našich bratov a sestry, čo zomreli v nádeji na vzkriesenie, i na všetkých, ktorí v tvojej milosti odišli z tohto sveta, a dovoľ im uvidieť svetlo tvojej tváre.

Prosíme ťa, zmiluj sa nad nami všetkými, aby sme si zaslúžili účasť na večnom živote v spoločenstve so svätou Bohorodičkou Pannou Máriou, so svätým Jozefom, jej ženíchom, s blaženými apoštolmi a so všetkými svätými, v ktorých si mal od vekov zalúbenie, žeby sme ťa mohli chváliť a oslavovať

Zopne ruky:

skrze tvojho Syna Ježiša Krista.

Na konci eucharistickej modlitby kňaz vezme paténu s hostiou a kalich, pozdvihne ich a hovorí:

Skrze Krista, s Kristom a v Kristovi, máš ty, Bože Otče všemohúci, v jednote s Duchom Svätým všetku úctu a slávu po všetky veky vekov.

Ľud zvolá:

Amen.

3. OBRAD PRIJÍMANIA

Keďže eucharistická slávnosť je veľkonočnou hostinou, je prospešné, aby podľa Pánovho príkazu veriaci dostatočne prípravení prijali jeho telo a krv ako duchovný pokrm. Na to poukazuje lámanie chleba a iné prípravné obrady, ktorými sa veriaci bezprostredne pripravujú na prijímanie (VS, 56).

MODLITBA PÁNA

V tejto modlitbe žiadame každodenný chlieb, v ktorom sa kresťanom naznačuje aj eucharistický chlieb, a prosíme o očistenie od hriechov, aby sa sväté veci dávali naozaj svätým (VS, 56a). Preto sa túto modlitbu modlíme nábožne ako prípravu na sväté prijímanie.

Kňaz vyzve ľud na modlitbu; modlitbu Pána sa modlia všetci spolu s kňazom, potom sám kňaz pripája embolizmus, ktorý ľud uzaviera doxológiou.

Kňaz povie takto alebo podobne:

Na príkaz nášho Spasiteľa a podľa jeho božského učenia osmeľujeme sa povedať:

Kňaz rozopne ruky a spolu s ľudom pokračuje:

Otče náš, ktorý si na nebesiach, – posväť sa meno tvoje, – príd' kráľovstvo tvoje, – buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi. – Chlieb náš každodenný daj nám dnes – a odpusť nám naše viny, – ako i my odpúšťame svojim vinníkom, – a neuved' nás do pokušenia, – ale zbav nás Zlého.

Ďalej pokračuje iba kňaz s rozopätými rukami: (Embolizmus)
Prosíme ťa, Otče, zbav nás všetkého zla, – udeľ svoj pokoj našim dňom – a príd' nám milosrdne na pomoc, – aby sme boli vždy uchránení pred hriechom a pred každým nepokojom, – kým očakávame splnenie blaženej nádeje a príchod nášho Spasiteľa Ježiša Krista.

Zopne ruky.

Ľud zakľúči modlitbu zvolaním:

Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva naveky.

OBRAD POKOJA

Veriaci prosia o pokoj a jednotu pre Cirkev a pre celú ľudskú rodinu a navzájom si prejavujú lásku, prv ako budú mať účasť na jednom chlebe.

Kňaz s rozopätými rukami nahlas hovorí:

Pane Ježišu Kriste, ty si povedal svojim apoštolom:
Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ne-
hľad' na naše hriechy, ale na vieru svojej Cirkvi a podľa
svojej vôle jej milostivo daruj pokoj a jednotu,

Zopne ruky:

lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov.

Ľud odpovie:

Amen.

*Kňaz, obrátený tvárou k ľudu, rozopne a znova zloží ruky,
pričom hovorí:*

Pokoj Pánov nech je vždy s vami.

Ľud odpovie:

I s duchom tvojím.

Diakon (kňaz) môže dodať:

Dajte si znak pokoja.

*Podľa miestneho zvyku si všetci dajú navzájom znak pokoja
a lásky. Kňaz dá znak pokoja diakonovi alebo prisluhujúcemu.*

Zbor zvolá:

Pokoj a bratská láska